

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः स भगवान् विष्णुर्मुनिभ्यस्तत्त्वमादितः । कथयामास यद्वृत्तं पिशाचस्य महात्मनः ।

तच्छ्रुत्वा मुनयः सर्वे विस्मयं परमं गताः । अहोऽस्य कर्मणः पाकस्तव सन्दर्शनादिति ।

अर्चितो मुनिभिः सर्वैः प्रीतः प्रीतिमतां प्रियः । ततः प्रभाते विमले सूर्ये चाभ्युदिते सति ।

आरुह्य गरुडं विष्णुर्यथैव कैलासमुत्तमं । भवद्भिस्तत्र गन्तव्यमित्यक्ता मुनिसत्तमान् ।

यत्र विश्वेश्वराः सिद्धास्तपस्यन्त यतव्रताः । यत्र वैश्रवणः साक्षादुपास्ते शङ्करं सदा ।

यत्र तन्मानसं नाम सरो हंसालयं महत् । यत्र भृङ्गिरिटिर्देवमुपास्ते शङ्कवं शिरं ।

गाणपत्यमवाप्याथ हरपार्श्वचरः सदा । यत्र सिंहा वराहाश्च द्विपदोपि मृगैः सह ।

क्रोडन्ति वन्यरतयः परस्परहिते रताः । यत्र नद्यः समुत्पन्ना गङ्गाद्याः सागरङ्गमाः ।

यत्र विश्वेश्वरः शम्भुरच्छिन्नद्रव्यैः शिरः । यत्रोत्पन्ना महावेवा भूतानां दण्डतां ययुः ।

उमया यत्र सहितः शङ्करो नीललोहितः । ऋषिभिः प्रार्थितः पूर्वं ददौ यत्र गिरिः सुतां ।

शङ्कराय जगद्धात्रे शिवाय जगतीपते । यत्र लेभे हरिश्चक्रमुपास्य बज्रभिर्दिनैः ।

पुष्करैः शतपत्रैश्च नेत्रेण च जगत्पतिं । गुहां यत्र समाश्रित्य क्रोडन्ते सिद्धकिन्नराः ।

प्रियाभिः सह मोदन्ते पिवन्ते मधु चोत्तमं । यमुद्धृत्य भुजैः सर्वैः पौलस्त्या विरराम ह ।

तमारुह्य महाशैलं देवकीनन्दनो हरिः । मानसस्योत्तरं तोरं जगाम यदुनन्दनः ।

तपश्चतुर्त्तुं किल हरिविष्णुः सर्वेश्वरः शिवः । जटो चोरी जगन्नाथो मानुषं वपुरास्थितः ।

तपसे धृतचित्तस्तु शुचौ भूमावुपाविशत् । अवरुह्य ततो यानाद्गरुडादेदसस्मितात् ।

द्वादशाब्दं तपश्चतुर्त्तुं मनो दध्रे ततो हरिः । फाल्गुनेन तु मासेन समारम्भे जगत्पतिः ।

शाकभक्षः कृतजपो वेदाध्ययनतत्परः । किमुद्दिश्य जगन्नाथस्तपश्चरति मानवः ।

तं न विन्ना यथाकामं दुर्ज्ञेयेश्वरचिन्तनात् । तपस्यति तदा विष्णो पर्वते भूतसेविते ।

गरुडः कश्यपसुत इन्धनानि समाचिनोत् । होमार्थं वासुदेवस्य चरतस्तप उत्तमं ।

चक्रराजोऽथ पुष्पाणि सञ्चिनोति तदा हरेः । दिक्षु सर्वासु सर्वत्र ररक्ष जलजस्तदा ।

खड्ग आहत्य यत्नेन कुशान् सुबज्रशस्तदा । गदा कैमोदकी चैव परिचर्या चकार ह ।

धनुःप्रबरमत्युग्रं शार्ङ्गं दानवभीषणं । स्थितं हि पुरतस्तस्य यथेष्टं भृत्यवत् स्वयं ।

जुहोति भगवान् विष्णुरेधोभिर्बज्रभिः सदा । आज्यादिभिस्तदा हव्यैरग्निं सम्पूज्य माधवः ।

सप्तार्चिषः समाश्रित्य समस्तव्यस्ततः कति । एकस्मिन्नेकदा मासे भुञ्जानो नियतात्मवान् ।

द्वितीये त्वथ षण्मासे भुञ्जन्नेकेन केशवः । एकस्मिन् वत्सरे भुञ्जन्त्यैवैकेन केनचित् ।

समाप्य तु ततः सर्वमेवमेव जगत्पतिः । द्वादशाब्दे तथा पूर्णे जनमासे जगत्पतिः ।

जुहन् वार्षिकं समाध्यायन् पठन्मन्त्रं जनार्दनः । आरण्यकं पठन् विष्णुः साक्षात् सर्वेश्वरो हरिः ।

आस्ते ध्यानपरस्तत्र पठन् प्रणवमुत्तमं ।

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्वणि कैलासयात्रायां पञ्चसप्तत्यधिकद्विंशतोऽध्यायः ॥ २७५ ॥